

**«Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման
Ազգային Կենտրոն» Հիմնադրամ**

**Ֆինանսական հաշվետվություններ և Անկախ աուդիտորական
եզրակացություն
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաշվեփակված տարվա
վերաբերյալ**

«Էյվիսի քոնսալթինգ ընդ աուդիտ» ՍՊԸ

**ԵՐԵՎԱՆ,
Մարտ 2017թ.**

«Էյվիսի քոնսալթինգ ընդ աուդիտ» ՄՊԸ

ՀՀ, ք. Երևան

Նուբարաշեն, 10 փող, սուն 6

ՏԳՀ, Երևան, Մյասնիկյան պողոտա 5/1

Աուդիտորական գործունեության լիցենզիա թիվ ԱՄ N 048 առ 02.08.2006թ.

տրված ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարության կողմից՝ անժամկետ

Հեռ: 57 28 42

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

Ներկայացվում է «Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման Ազգային Կենտրոն»

Հիմնադրամի հիմնադիրներին և Հոգաբարձուների խորհրդին

Մեր կողմից իրականացվել է «Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման Ազգային Կենտրոն» Հիմնադրամի (այսուհետև՝ Հիմնադրամ) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտ, որոնք ներառում են 2016թ ղեկավարների 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը և այլ բացատրական ծանոթագրություններ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար տնօրինության պատասխանատվությունը

Հիմնադրամի տնօրինությունը պատասխանատու է սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան կազմելու և արժանահավատորեն ներկայացնելու համար: Այդ պատասխանող ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք ազատ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մենք պատասխանատու ենք ՀՀ կառավարության 2011թ ղեկտեմբերի 29-ի թիվ 1391-Ն որոշմամբ հրապարակված աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան մեր կողմից իրականացված աուդիտի հիման վրա նշված ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր արտահայտած կարծիքի համար: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է աուդիտը պլանավորել և անցկացնել ֆինանսական հաշվետվություններին էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ ողջամիտ երաշխիքներ ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են ֆինանսական հաշվետվություններում ու համապատասխան ծանոթագրություններում արտացոլված տվյալները հիմնավորող փաստերի ձեռքբերման նպատակով մշակված ընթացակարգեր, որոնց ընտրությունը կախված է խարդախությունների և սխալների հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում էական խեղաթյուրումների առկայության ռիսկերի վերաբերյալ աուդիտորական գնահատումներից: Ռիսկերի գնահատումները կատարելիս՝ աուդիտորը մշակում է համապատասխան ընթացակարգեր՝ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության գնահատման, բայց ոչ Հիմնադրամի ողջ ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք կազմելու համար:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև կիրառված հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների և ղեկավարության կողմից կատարված գնահատումների, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Կարծիք

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Հիմնադրամի 2016թ ղեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների:

ՀՀ, ք. Երևան
16 մարտի 2017թ.

Տնօրեն

Աուդիտոր

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

"Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման Ազգային Կենտրոն" Հիմնադրամ
2016թ դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա համար

Հազար դրամ ԱԿՏԻՎ	Ծանոթ	2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	22,108	24,214
Ոչ նյութական ակտիվներ	5	783	932
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ Ընթացիկ ակտիվներ		22,891	25,146
Պաշարներ	6	2,380	1,445
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	7	3,922	1,068
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	8	38,307	63,775
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		44,609	66,288
ԿԱՊԻՏԱԼ և ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ Սեփական կապիտալ		67,500	91,434
Զբաղիված շահույթ (չծածկված վնաս)		19,724	25,359
Ընդամենը սեփական կապիտալ Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		19,724	25,359
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	9	22,018	24,758
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		22,018	24,758
Ընթացիկ պարտավորություններ Պահուստներ աշխատավարձի և աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	10	1,651	1,994
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	10	3,285	17,639
Շահութահարկի գծով պարտավորություններ		-	-
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	9	20,822	21,684
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		67,500	91,434

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել և ստորագրվել են "Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման Ազգային Կենտրոն" Հիմնադրամի ղեկավարության կողմից 2017թ. մարտի 14-ին: Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ: (էջ 7-25)

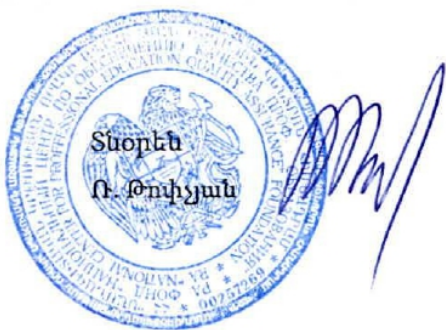
Տնօրեն
Ռ. Թովիչյան

Գլխ. հաշվապահ
Ս. Պողոսյան

ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
 «Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման Ազգային Կենտրոն»
 Հիմնադրամ
 2016թ դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա համար

Հազար դրամ	ծանոթ	2016թ	2015թ
Հասույթ	11	17,691	41,938
Վաճառքի ինքնարժեք	11	(16,800)	(22,338)
Համախառն շահույթ (վնաս)		891	19,600
Վարչական ծախսեր	12	(13,500)	(12,603)
Այլ եկամուտ	13	125,922	105,511
Այլ ծախսեր	13	(118,132)	(103,457)
Շարունակվող գործունեությունից այլ օգուտ/ (կորուստ)	14	323	(207)
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկը		(4,496)	8,844
Շահութահարկի գծով (ծախս) /փոխհատուցում	15	(78)	(4,034)
Շարունակվող գործունեությունից զուտ շահույթ (վնաս)		(4,574)	4,810
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդհանուր համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(4,574)	4,810

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ: (էջ 7-25)

Գլխ. հաշվապահ
 Ս. Պողոսյան

**ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**

**«Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման Ազգային Կենտրոն» Հիմնադրամ
2016թ դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա համար**

<i>Հազար դրամ</i>	<u>Չբաշխված շահույթ (չծածկված վնաս)</u>	<u>Ընդամենը</u>
2015թ հունվարի 1-ի դրությամբ	20,549	20,549
Շարունակվող գործունեությունից գուտ շահույթ (վնաս)	4,810	4,810
Այլ համափարպակ ֆինանսական արդյունք	-	-
2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>25,359</u>	<u>25,359</u>
Շարունակվող գործունեությունից գուտ շահույթ (վնաս)	(4,574)	(4,574)
Չբաշխված շահույթի հաշվին կատարված ծախսեր	(1,061)	(1,061)
Այլ համափարպակ ֆինանսական արդյունք	-	-
2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	<u>19,724</u>	<u>19,724</u>

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ: (էջ 7-25)

[Handwritten signature]

Գլխ. հաշվապահ
Ս. Պողոսյան

[Handwritten signature]

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

"Մասնագիտական Կրթության Որակի Ապահովման Ազգային Կենտրոն" Հիմնադրամ
2016թ դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա համար

Հազար դրամ	2016թ	2015թ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	63,775	38,513
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցներ	38,583	50,701
Ստացված դրամաշնորհներ	105,420	89,789
Այլ մուտքեր	1,100	1,381
Աշխատակիցներին վճարված դրամական միջոցներ	(79,648)	(54,993)
Մատակարարներին վճարված դրամական միջոցներ	(20,342)	(33,587)
Այլ կրեդիտորներին վճարված դրամական միջոցներ	(26,372)	(2,703)
Վճարված հարկեր բացառությամբ շահութահարկի	(39,765)	(21,068)
Վճարված շահութահարկ	(2,949)	(4,034)
Այլ վճարումներ	(425)	-
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(24,398)	25,486
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռք բերումից ելքեր	(1,387)	-
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(1,387)	-
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	-	-
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխման ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(25,785)	25,486
Դրամական միջոցների տարեվերջի մնացորդը	38,307	63,775

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ: (էջ 7-25)

Տնօրեն
Ռ. Թովիյան

Գլխ. հաշվապահ
Ս. Պողոսյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» հիմնադրամ
2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1 Կազմակերպությունը

«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» հիմնադրամը (Հիմնադրամ) ստեղծվել է 2008թ. ՀՀ Կառավարության 27.11.2008թ. 1486-Ն 29.10.2009 1290-Ն որոշումներով: Հիմնադրամի կանոնադրությունը գրանցվել է ՀՀ Իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից գրանցման N 222.160.01049 առ 24.12.2008թ. գրանցման վկայական՝ 03U 083818: Հարկային հաշվառման համարը՝ 00257269:

Հիմնադրամի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան Օրբելի 22:

Հիմնադրամի կառավարման մարմիններն են.

- Հոգաբարձուների խորհուրդը (Խորհուրդ)

- Հիմնադրամի տնօրենը (Տնօրեն):

Խորհուրդը բաղկացած է 14 անդամներից:

Հիմնադրամի տնօրենն է Ռուբեն Թոփչյանը:

1.2 Հիմնական գործունեությունը

Հիմնադրամի հիմնական նպատակն է հետբուհական մասնագիտական կրթության որակի բարձրացումը:

2. Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն: Հիմնադրամը իր ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում է համաձայն ՖՀՄՍ-ի:

2.2 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հիմնադրամի ֆունկցիոնալ արժույթը Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը (դրամ): Այն հանդիսանում է նաև Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

2.4 Դատողությունների գնահատականների և ենթադրությունների օգտագործում

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ների պահանջների համաձայն պատրաստելու համար Հիմնադրամի ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք դատողություններ գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

3.1 Պետական շնորհներ

Հիմնադրամը որպես շնորհ հաշվառում է հիմնադրից ստացված միջոցները, որոնք ճանաչվում և չափվում են իրական արժեքով:

Պետական շնորհների կազմում կազմակերպությունը հաշվառում է անհատույց ստացվող միջոցները, նվիրատվությունները, անդամավճարները:

Հիմնադրամը որպես պետական շնորհ միջազգային և տեղական շնորհատու կազմակերպություններից ստանում է դրամական միջոցներ հիշյալ ծրագրերի իրականացման համար:

Շնորհները ճանաչվում են որպես եկամուտ սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջաններում, որոնց ընթացքում դրանք փոխհատուցում են համապատասխան ծախսերը, որոնց համար ստացվել են այդ շնորհները: Օրինակ՝ ամորտիզացվող (մաշվող) ակտիվներին վերաբերվող շնորհները ճանաչվում են որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանների ընթացքում և այն համամասնություններով, ըստ որոնց հաշվարկվում է այդ ակտիվների մաշվածությունը:

Շնորհը, որը հատկացվում է Հիմնադրամին՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների կամ որպես շտապ ֆինասական օգնություն՝ առանց հետագա համապատասխան ծախսումներ կրելու՝ ճանաչվում է որպես եկամուտ այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա գումար (դեբիտորական պարտք):

Երբեմն որոշակի պայմանների չկատարման դեպքում շնորհները դառնում են վերադարձման ենթակա: Շնորհը, որը դառնում է վերադարձման ենթակա հաշվառման մեջ արտացոլվում է որպես հաշվառման գնահատումների վերանայում:

Եկամուտներին վերաբերվող շնորհների վերադարձումը առաջին հերթին կատարվում է տվյալ շնորհի հետ կապված չմարված հետաձգված (դեռևս եկամուտ չճանաչված) կրեդիտային մնացորդի հաշվին: Այնքանով, որքանով վերադարձման ենթակա գումարը գերազանցում է այդպիսի հետաձգված կրեդիտային մնացորդը, կամ եթե հետաձգված կրեդիտային մնացորդ չկա, ապա վերադարձումը անմիջապես ճանաչվում է որպես ծախս:

Ակտիվին վերաբերող շնորհների վերադարձումը արտացոլվում է հետաձգված եկամուտների կրճատման միջոցով՝ վերադարձման գումարի չափով:

3.2 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Հիմնական միջոցի մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխվում է՝ կիրառելով մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Հիմնական միջոցի մաշվածության հաշվարկումը սկսվում է, երբ այն մատչելի է շահագործման համար, այսինքն, երբ հիմնական միջոցի գտնվելու վայրը և վիճակը ապահովում են նրա շահագործումը Հիմնադրամի մտադրություններին համապատասխան: Յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար հաշվարկված մաշվածության գումարը ճանաչվում է որպես ծախս: Հիմնական միջոցների համար սահմանված օգտակար ծառայության ժամկետներն են.

Դասի անվանումը	Չափման հիմունքը	Օգտակար ծառայություն հարկային	Օգտակար ծառայություն ֆինանսական	Մաշվածության հաշվարկման մեթոդը
Շենք	ձեռք բերման արժեքով	20 տարի	20 տարի	գծային
Շինություն	ձեռք բերման արժեքով	5 տարի	14 տարի	գծային
Փոխանցող հարմարանքներ	ձեռք բերման արժեքով	5 տարի	20 տարի	գծային
Գործիքներ	ձեռք բերման արժեքով	5 տարի	4 տարի	գծային
Տրանսպորտային միջոցներ	ձեռք բերման արժեքով	5 տարի	8.33 տարի	գծային

Արտադրատեսակական գույք պարագաներ	ձեռք բերման արժեքով	3 տարի	8.33 տարի	գծային
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա	ձեռք բերման արժեքով	3 տարի	3 տարի	գծային
Այլ հիմնական միջոցներ	ձեռք բերման արժեքով	3 տարի	6.67 տարի	գծային

Հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր բաղկացուցիչի ավելացման կամ հիմնական միջոցի միավորի բաղկացուցիչի փոխարինման ծախսումները ավելացվում են հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե ակնկալվում է, որ դրա հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Շնկերություն, և դրա արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Հիմնական միջոցների փոխարինվող բաղկացուցիչները ենթակա են ապաճանաչման:

Բացի վերը նշվածից՝ հիմնական միջոցի վրա կատարվող մյուս ծախսումները (օրինակ՝ սպասարկման պահպանման) չեն ավելացվում հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքին (չեն կապիտալացվում):

3.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվը որոշելի (իդենտիֆիկացվող) ոչ դրամային ակտիվ է, որը գուրկ է ֆիզիկական սուբստանցիայից:

Ակտիվը ոչ նյութական ակտիվների սահմանման համատեքստում բավարարում է որոշելիության (իդենտիֆիկացման) չափանիշին, երբ այն.

ա/ կարող է բաժանվել Հիմնադրամից՝ հետագա վաճառքի փոխանցման վարձակալության տալու կամ փոխանակելու համար ինչպես անհատական ձևով, այնպես էլ համապատասխան պայմանագրի ակտիվի կամ պարտավորության հետ միասին կամ

բ/ առաջանում է պայմանագրային կամ այլ իրավական իրավունքներից՝ անկախ այն հանգամանքից հանդիսանում են այդ իրավունքները փոխանցվող կամ առանձնացվելի Հիմնադրամի կամ այլ իրավունքներից և պարտավորություններից:

Ոչ նյութական ակտիվը ճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ՝

ա/ հավանական է, որ ակտիվին վերագրելի ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն Հիմնադրամ և
բ/ ակտիվի արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Հիմնադրամի կողմից ձեռք բերված այլ ոչ նյութական ակտիվները ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Ներստեղծված գուղվիլի և մակնիշների կադրերի վերապատրաստման գովազդի և առաջխաղացման գծով ծախսումները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես ծախս կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Հետագա ծախսումները, որոնք կատարվել են ոչ նյութական ակտիվի ֆունկցիաները ընդլայնելու բաղկացուցիչը փոխարինելու կամ սպասարկելու համար, ավելացվում են ոչ նյութական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, եթե Հիմնադրամը կարող է ցուցադրել, որ այդ ծախսումները բավարարում է ոչ նյութական ակտիվի սահմանմանը և ճանաչման չափանիշներին: Բոլոր այլ ծախսումները ճանաչվում են ծախս, երբ դրանք կատարվում են:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացվող գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխվում է՝ կիրառելով մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը: Յուրաքանչյուր ժամանակահատվածի համար հաշվարկված մաշվածության գումարը ճանաչվում է որպես ծախս, եթե այն չի ներառվում մեկ ուրիշ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ:

Ոչ նյութական ակտիվի ամորտիզացիան հաշվարկվում է այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար: Ամորտիզացիան դադարում է հետևյալ երկու ամսաթվերից առավել վաղ ամսաթվին.

ա/ երբ ոչ նյութական ակտիվը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար նախատեսված և
բ/ երբ ոչ նյութական ակտիվը ապաճանաչվում է:
Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են՝

Համակարգչային ծրագրեր	1-10 տարի
Ապրանքանիշեր	1-10 տարի
Ֆիրմային անուններ	1-10 տարի
Հրապարակումների անուններ	1-10 տարի
Լիցենզիաներ և վստահագրեր (ֆրանշիզներ)	1-10 տարի
Հեղինակային իրավունքներ	1-10 տարի
Արտոնագրեր	1-10 տարի
Ծառայությունների մատուցման և շահագործման իրավունքներ	1-10 տարի
Բանաձևեր մոդելներ նախագծեր բաղադրատոմսեր և փորձանշումներ	1-10 տարի

3.4 Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով արտահայտված գործառնությունները ձևակերպվում են հայկական դրամով՝ գործարքի օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված արժույթային շուկայում ձևավորված միջին փոխարժեքով: Փոխարժեքային տարբերությունները հաշվեգրվում են ծախսերին և եկամուտներին:

2016թ. դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 483.94 դրամ:

2015թ. դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքն է՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 483.75 դրամ:

3.5 Պաշարներ

Պաշարները ներկայացված են ինքնարժեքի և հնարավոր իրացման զուտ արժեքի նվազագույնով: Փոխադարձ փոխարկելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «Առաջին մուտք առաջին ելք» բանաձևով: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է պաշարների ձեռք բերման ծախսումները և դրանց ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ:

Պաշարների հնարավոր իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար գնահատված ծախսումները: Ծառայությունների մատուցման մեջ օգտագործելու նպատակով պահվող նյութերը և այլ պաշարները չեն վերագնահատվում ինքնարժեքից ցածր, եթե ակնկալվում է, որ ծառայությունը, որի մատուցման նպատակով դրանք օգտագործվելու են վաճառվելու է ինքնարժեքին հավասար կամ գերազանցող գնով:

3.6 Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են՝ աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները) և պարգևավճարները:

Կազմակերպությունը ստեղծում է պահուստաֆոնդ աշխատակիցների այն ժամանակաշրջանի համար համար, երբ տասներկու ամսվա ընթացքում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունը:

3.7 Հասույթ

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, Հիմնադրամը գործարքից հասույթը ճանաչում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործարքի ավարտման աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվում են հետևյալ պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն կազմակերպություն:

3.8 Շահութահարկ

Շահույթի կամ վնասի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ հարկից և հետաձգված հարկից:

Ընթացիկ հարկը տվյալ ժամանակաշրջանի հարկվող շահույթի գծով վճարման ենթակա շահութահարկի գումարն է: Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են՝ օգտագործելով հաշվետու ժամանակաշրջանում հարկային և ֆինանսական հաշվառման նպատակով հաշվարկված ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքի տարբերությունների հաշվարկման պարտավորությունների մեթոդը:

Եթե կազմակերպությունը չունի բավարար հարկվող շահույթ հետագա տարիների համար հետաձգված հարկային ակտիվ չի ձևանշում:

Իրացման հարկեր (անուղղակի հարկեր)

Հասույթը ծախսերը և ակտիվները ձևանշվում են զուտ իրացման հարկերից՝ բացառությամբ.

(ա) երբ իրացման հարկն առաջացել է այնպիսի ակտիվների կամ ծառայությունների գնումից, որի գծով այն չի հատուցվում հարկային մարմինների կողմից: Այս դեպքում հարկը ձևանշվում է որպես ակտիվի ձեռքբերման ինքնարժեքի մաս կամ որպես ծախսային հոդված:

(բ) դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերն արտացոլելիս, որոնք ներկայացված են իրացման հարկերի գումարը ներառյալ: Հարկային մարմիններից հատուցման ենթակա կամ պարտավորություն հանդիսացող իրացման հարկերի գծով գումարները ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես դեբիտորական կամ կրեդիտորական պարտք:

3.9 Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները ձևանշվում են, երբ Հիմնադրամը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների՝

- (ա) ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով
- (բ) փոխառություններ դեբիտորական պարտքեր
- (գ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ
- (դ) վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

(ա) Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Ֆինանսական ակտիվները՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով ներառում են՝ առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվները կամ այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք որպես չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով դասակարգվել են Հիմնադրամի կողմից՝ սկզբնական ձևանշման ժամանակ: Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակով պահվող, եթե դրանք ձեռք են բերվել մոտ ժամանակում վաճառելու կամ հետ գնվելու նպատակով:

Հիմնադրամը չի նախատեսել որևէ ֆինանսական ակտիվ որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(բ) Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք գնանշվող չեն ակտիվ շուկայում և ներառում են առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, ինչպես նաև դրամարկղում և բանկերում մնացորդները:

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Հիմնադրամը սկզբնապես սահմանված ժամկետներում չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները: Դեբիտորի զգալի ֆինանսական դժվարությունները վճարման հետաձգումը և ժամանակին չվճարումը ցուցանիշ են այն բանի, որ առևտրային դեբիտորական պարտքն արժեզրկված է: Պահուստի գումարը ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է: Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են՝ կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները և դրամական միջոցները ճանապարհին:

(գ) Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են և ներառում են առևտրային բանկերում ավանդները: Ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, եթե Հիմնադրամի ղեկավարությունը մտադրված է պահել դրանք մինչև դրանց մարման ժամկետը:

Ավանդները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ավանդների հաշվեկշռային արժեքի ցանկացած փոփոխություն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(դ) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխությունները ուղղակիորեն ճանաչելով այլ համապարփակ արդյունքներում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական գործիքներից առաջացած օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն դեպքում, երբ նշված ակտիվները վաճառվում են կամ, երբ ներդրումն արժեզրկվում է: Արժեզրկման դեպքում ցանկացած վնաս, որը նախկինում ճանաչվել էր այլ համապարփակ արդյունքներում փոխանցվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները՝ բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հիմնադրամի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը, բանկային օվերդրաֆտները, վարկերը և փոխառությունները, ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը և ածանցյալ ֆինանսական գործիքները: Հիմնադրամը որոշում է ֆինանսական պարտավորությունների դասը սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, իսկ վարկերի և փոխառությունների պարագայում՝ ներառյալ ուղղակի վերագրելի գործարքի ծախսումները: Ֆինանսական պարտավորությունների հետագա չափումը կախված է ըստ ստորև ներկայացված դասակարգումից՝

(ա) Ֆինանսական պարտավորություններ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական պարտավորությունները և այն ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք սկզբնական ճանաչման ժամանակ նախատեսվել են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, եթե դրանք ձեռք են բերվել մոտ ապագայում վաճառելու նպատակով: Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորությունների գծով օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

(բ) Այլ ֆինանսական պարտավորություններ

Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս՝ բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.10 Պահուստներ պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Հիմնադրամը ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավաստորեն գնահատել: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք ըստ ակնկալության կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար: Զեղչման դրույքը պետք է լինի այն դրույքը՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պահուստները պետք է վերանայվեն և ճշգրտվեն՝ ընթացիկ լավագույն գնահատականը արտացոլելու համար: Եթե այլևս հավանական չէ, որ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, ապա պահուստը պետք է հակադարձվի:

Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, բայց բացահայտվում են, երբ տնտեսական օգուտների մուտքը հավանական է համարվում:

Պայմանական պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում այն դեպքում, երբ հավանական է պարտավորությունը լուծելու համար տնտեսական օգուտների արտահոսք և այդ արտահոսքը կարող է խելամտորեն գնահատվել: Դրանք բացահայտվում են այնքան ժամանակ, մինչև տնտեսական օգուտները մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հավանականությունը շատ փոքր է:

**3.11 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ դատողություններ և ենթադրություններ
Ենթադրությունների և դատողությունների գնահատում**

ՖՀՄՄ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է Հիմնադրամի ղեկավարությունից կատարել գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդում են հաշվետու ժամակակաշրջանի դրությամբ ակտիվների պարտավորությունների և պայմանական պարտավորությունների գումարների վրա և հաշվետու ժամանակաշրջանի համար եկամուտների ու ծախսերի մեծության վրա:

Հիմնադրամը իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, հազվադեպ են համապատասխանում իրական արդյունքներին: Ենթադրությունների և գնահատականների վերաբերյալ անորոշությունը կարող է բերել այնպիսի հետևանքների, որոնք կպահանջեն հետագայում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական փոփոխություններ: Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ ցուցանիշների վրա ներառյալ՝ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք համարվում են ընդունելի տվյալ հանգամանքներում:

Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, նման գործոնները, ինչպիսիք են՝ գործառնական կամ տեխնիկական մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցման: Ղեկավարությունը ակտիվի մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան:

Հիմնադրամի ղեկավարությունը հավատացած է, որ այդ ակտիվների գնահատված օգտակարության ժամկետները էականորեն չեն տարբերվում սպասվելիք տնտեսական ժամկետներից: Եթե այս գնահատումները փոխվեն, ապա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունները էականորեն կտարբերվեն:

Ակտիվների արժեզրկումը և պահուստների հաշվառումը

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի համար Հիմնադրամը գնահատում է Հիմնադրամի ակտիվների փոխհատուցվող գումարի հաշվեկշռային արժեքից նվազման հայտանիշները: Եթե հայտանաբերվում են նվազման հայտանիշներ, հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող արժեքը: Եթե պայմանները փոփոխվում են և ղեկավարությունը որոշում է, որ ակտիվների արժեքը ավելացել է ապա արժեզրկման պահուստը ամբողջությամբ կամ մասամբ հակադարձվում է:

Դեբիտորական պարտքի համար արժեզրկման պահուստը հիմնված է յուրաքանչյուր հաճախորդի հաշվի հավաքագրելիության գնահատականի վրա: Եթե կա հիմնական հաճախորդի վարկունակության նվազում, կամ եթե իրական ժամկետանց գումարները ավելի շատ են, քան կանխատեսումները, իրական դեբիտորական պարտքերը կարող են տարբերվել այդ գնահատականներից:

Եթե ղեկավարությունը որոշում է, որ անհատապես գնահատվող դեբիտորական պարտքերի գծով, լինի դա նշանակալի թե՛ ոչ, ոչ մի օբյեկտիվ հայտանիշ արժեզրկման համար չկա, այն ներառվում է դեբիտորական պարտքերում նման վարկային ռիսկի հայտանիշներ ունեցող դեբիտորական պարտքերի խմբում և կատարում է դրանց արժեզրկման խմբային գնահատում:

Խմբային արժեզրկման գնահատման նպատակով դեբիտորական պարտքերը խմբավորվում են միևնույն ռիսկի հայտանիշների հիման վրա: Այդ հայտանիշները վերաբերվում են խմբերի համար

ապագա դրամական միջոցների հոսքերի գնահատմանը, որը ցույց է տալիս գնահատվող ակտիվի պայմանագրային պայմաններին համապատասխան գումարների վճարումները կատարելու ուղղությամբ դեբիտորի հնարավորությունը:

Արժեզրկման խմբային գնահատման ենթակա դեբիտորական պարտքերի խմբում ապագա դրամական միջոցների հոսքերը գնահատվում են պայմանագրային դրամական հոսքերի և համապատասխան ակտիվների ժամկետանց դառնալու գծով ղեկավարության փորձի հիման վրա, որը հետևանք է անցյալ ժամանակաշրջանի վնասի դեպքերի և ժամկետանց գումարների վերականգնման հաջողության:

Ներկայումս գոյություն չունեցող անցյալ պայմանների ազդեցությունը վերացնելու և անցյալում գոյություն չունեցող, բայց ներկայումս առկա պայմաններ ազդեցությունը արտացոլելու նպատակով անցյալ փորձը ճշգրտվում է ընթացիկ դիտարկելի տվյալների հիման վրա:

Հարկային օրենսդրություն

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան գնահատումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

Ֆինանսական գործիքի իրական արժեք

Այն դեպքում երբ ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվառվող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը դուրս չի բերվում ակտիվ շուկայից, նրանց իրական արժեքը որոշվում է գնահատման մեթոդների օգնությամբ՝ ներառյալ դրամական հոսքերի զեղչման մոդելը: Մուտքային ցուցանիշները այս մոդելներում վերցվում են դիտարկելի շուկաներից, որտեղ դա հնարավոր է, իսկ որտեղ հնարավոր չէ՝ դատողությունների որոշակի աստիճան է անհրաժեշտ իրական արժեքները գնահատելու համար: Դատողությունները վերաբերում են այնպիսի մուտքային տվյալներին, ինչպիսիք են՝ իրացվելիության ռիսկը, վարկային ռիսկը և փոփոխականությունը: Այս գործոնների վերաբերյալ ենթադրությունների փոփոխությունները կարող են ազդել ֆինանսական գործիքների հաշվառվող իրական արժեքի վրա:

4. Հիմնական միջոցներ

	Տրանսպորտային միջոցներ	Տնտեսական գույք և համակարգչային տեխնիկա	Ընդամենը
<i>Հազար դրամ</i>			
2015թ հունվարի 1-ի դրությամբ	10,895	77,534	88,429
Ավելացումներ	-	1,877	1,877
2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,895	79,411	90,306
Ավելացումներ	-	8,000	8,000
2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	10,895	87,411	98,306
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>			
2015թ հունվարի 1-ի դրությամբ	7,076	44,789	51,865
Տարվա ծախս	1,309	12,918	14,227
2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	8,385	57,707	66,092
Տարվա ծախս	1,309	8,797	10,106
2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	9,694	66,504	76,198
<i>Ջուտ հաշվեկշռային արժեք</i>			
2015թ հունվարի 1-ի դրությամբ	3,819	32,745	36,564
2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,510	21,704	24,214
2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,201	20,907	22,108

2016թ դեկտեմբերի 31-ի և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ:

2016թ դեկտեմբերի 31-դրությամբ ամբողջությամբ մաշված հիմնական միջոցների արժեքը կազմում է 37,383 հազար դրամ (2015թ՝ 36,584 հազար դրամ):

5. Ոչ նյութական ակտիվներ

	Հարցաշար և այլն	Ընդամենը
<i>Հազար դրամ</i>		
2015թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,969	1,969
2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,969	1,969
2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,969	1,969
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>		
2015թ հունվարի 1-ի դրությամբ	888	888
Տարվա ծախս	149	149
2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,037	1,037
Տարվա ծախս	149	149
2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,186	1,186
<i>Ջուտ հաշվեկշռային արժեք</i>		
2015թ հունվարի 1-ի դրությամբ	1,081	1,081
2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	932	932
2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	783	783

6. Պաշարներ

	2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Հազար դրամ</i>		
Նյութեր	1,898	965
Վառելիք	18	16
Պահեստամասեր	464	464
Ընդամենը	2,380	1,445

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամը չունի գրավադրված պաշարներ:

7. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

<i>Հազար դրամ</i>	2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Այլ դեբիտորական պարտք	561	619
Ընդամենը առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերում ներառված ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	561	619
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	65	80
Դեբիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	3,240	369
Դեբիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	56	-
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	3,922	1,068

8. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

<i>Հազար դրամ</i>	2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մնացորդներ բանկերում	38,245	63,775
Մնացորդներ դրամարկղում	62	-
Ընդամենը	38,307	63,775

9. Շնորհներ

Ակտիվների վերաբերող շնորհներ

	2016թ	2015թ
<i>Հազար դրամ</i>		
Հունվարի 1-ի դրությամբ	24,758	37,108
Տարվա ընթացքում ստացված	6,399	1,734
Շնորհի վերադարձ	-	142
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվառված Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(9,139) 22,018	(14,226) 24,758

Եկամուտների վերաբերող շնորհներ

	2016թ	2015թ
<i>Հազար դրամ</i>		
Հունվարի 1-ի դրությամբ	21,684	23,202
Տարվա ընթացքում ստացված ՀՀ կառավարությունից	104,614	89,265
Տեղափոխում ակտիվների վերաբերող շնորհ Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվառված Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	- (105,476) 20,822	(142) (90,641) 21,684

10. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

<i>Հազար դրամ</i>	2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	228	11,071
Ստացված կանխավճարներ	1,402	375
Պարտքեր հարկերի եւ այլ պարտադիր վճարների գծով	755	5,358
Պարտքեր աշխատավարձի եւ աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	900	835
Ընդամենը ընթացիկ առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,285	17,639
Պահուստներ աշխատավարձի եւ աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	1,651	1,994
Ընդամենը ընթացիկ կրեդիտորական պարտքեր	4,936	19,633

11. Հասույթ, վաճառքի ինքնարժեք

Հասույթ

<i>Հազար դրամ</i>	2016թ	2015թ
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	17,691	41,938
Ընդամենը	17,691	41,938

Վաճառքի ինքնարժեք

<i>Հազար դրամ</i>	2016թ	2015թ
Մատուցված ծառայությունների ինքնարժեք	16,800	22,338
Ընդամենը	16,800	22,338

12. Վարչական ծախսեր

<i>Հազար դրամ</i>	2016թ	2015թ
Աշխատավարձ	13,500	12,603
Ընդամենը	13,500	12,603

13. Այլ եկամուտներ և ծախսեր

Այլ եկամուտներ

<i>Հազար դրամ</i>	2016թ	2015թ
Շնորհներից և անհատույց ստացումներից եկամուտներ	124,822	104,866
Գործառնական այլ եկամուտներ	1,100	645
Ընդամենը	125,922	105,511

Այլ ծախսեր

<i>Հազար դրամ</i>	2016թ	2015թ
Շնորհների գծով ծրագրային ծախսեր, այդ թվում	117,700	92,642
Աշխատավարձ	79,537	45,038
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	10,106	14,227
Գործուղման և ներկայացուցչական	14,367	21,258
Ծրագրային այլ ծախսեր	13,690	12,119
Գործառնական այլ ծախսեր	432	10,815
Ընդամենը	118,132	103,457

14. Շարունակվող գործունեությունից այլ օգուտ/ (կորուստ)

	2016թ	2015թ
<i>Հազար դրամ</i>		
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ/(կորուստ)	323	(207)
Ընդամենը	323	(207)

15. Շահութահարկ

Շահութահարկի գծով ծախսի հիմնական բաղադրիչներն են

<i>Հազար դրամ</i>	2016թ	2015թ
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	78	4,034
Հետաձգված հարկեր	-	-
Ժամանակային տարբերությունների ծագում և հակադարձում	-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված շահութահարկի գծով ծախս / (օգուտ)	78	4,034

16. Ֆինանսական գործիքներ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.9-ում:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

<i>Հազար դրամ</i>	2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	38,307	63,775
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտք	617	619

Ընդամենը 38,924 64,394

Ֆինանսական պարտավորություններ

	2016թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2015թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
<i>Հազար դրամ</i>		
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	228	11,071
Ընդամենը	228	11,071

17. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման խնդիրներ և դրա ուղղության քաղաքականություն

Հիմնադրամը կառավարում է իր կապիտալն այնպես, որ կարողանա շարունակել իր գործունեությունը տեսանելի ապագայում: Հիմնադրամի հիմնական ֆինանսական պարտավորությունները իրենց մեջ ներառում են առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Այդ ֆինանսական պարտավորությունների հիմնական խնդիրն է Հիմնադրամի գործունեության ֆինանսավորումը: Հիմնադրամը ունի դեբիտորական պարտքեր, դրամական միջոցներ, որոնք առաջանում են իր գործառնական գործունեության ընթացքում:

Հիմնադրամը իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթակա է շուկայական պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

Հիմնադրամի ղեկավարությունը հետևում է այդ ռիսկերին և պատասխանատվություն է կրում Հիմնադրամի ռիսկերի կառավարման համակարգի ներդրման, ինչպես նաև հետագա փոփոխման համար:

Շուկայական ռիսկի կառավարում

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի ապագա դրամական հոսքերի իրական արժեքների տատանումների ռիսկն է՝ շուկայական գների փոփոխության հետևանքով և ներառում է ռիսկերի հետևյալ տեսակները՝ տոկոսադրույքի ռիսկ, արտարժույթային ռիսկ: Շուկայական ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, ավանդները վաճառքի համար մատչելի ներդրումները և ածանցյալ ֆինանսական գործիքները: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել ընդունելի սահմաններում այդ ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամատաբերության օպտիմալացումը:

ա/ Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը իրենից ներկայացնում է ռիսկը այն բանի, որ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության պատճառով: Հիմնադրամը կարող է ենթակա լինել շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկին իր՝ լողացող տոկոսադրույքով երկարաժամկետ պարտավորությունների մասով: Հիմնադրամը ղեկավարում է իր տոկոսային ռիսկը լողացող և ֆիքսված տոկոսադրույքով վարկերի և փոխառությունների հավասարակշռված պորտֆելի օգնությամբ: Հիմնադրամի քաղաքականության համաձայն փոխառությունների գերակշիռ մասը պետք է ունենան հաստատուն տոկոսադրույքներ:

Ներկայումս Հիմնադրամը չունի տոկոսային եկամուտ ձևավորող ֆինանսական ակտիվներ հետևաբար Հիմնադրամի եկամուտները և դրամական ներհոսքերը մեծապես անկախ են շուկայում տոկոսադրույքների փոփոխություններից:

բ/ Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ոլիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ Հիմնադրամը իրականացնում է արտարժույթով գործարքներ: Այն վերաբերում է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությանը Հիմնադրամի ֆինանսական գործիքների իրական արժեքների կամ դրամական հոսքերի վրա:

Ներկայումս Հիմնադրամը չունի արտարժույթային ոլիսկի ենթակա նշանակալի ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ:

18. Պարտքային ոլիսկի կառավարում

Պարտքային ոլիսկը իրենից ներկայացնում է գործընկերոջ կողմից ֆինանսական գործիքներով կամ հաճախորդի հետ կնքված պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունները չկատարելը, որը կհանգեցնի ֆինանսական վնասի: Հիմնադրամը ենթակա է պարտքային ոլիսկի կապված իր գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքերի) և ֆինանսական գործունեության մասով (բանկերում և ֆինանսական այլ հաստատություններում ավանդներ, արտարժույթային գործարքներ և այլ ֆինանսական գործիքներ):

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ոլիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

Իրացվելիության ոլիսկի կառավարում

Իրացվելիության ոլիսկը ենթադրում է, որ Հիմնադրամը կունենա դժվարություններ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները իրականացնելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Հիմնադրամի կողմից իրացվելիության ոլիսկի կառավարման մոտեցումն է մշտապես ապահովել հնարավորինս բավարար իրացվելիություն պահանջվող ժամկետներում պարտավորությունները մարելու համար՝ առանց անընդունելի վնասների հանգեցնելու կամ Հիմնադրամի համբավը վտանգի ենթարկելու:

Հիմնադրամը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ պահելով բավարար դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, ինչպես նաև բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով նշանակալի պարտքային ոլիսկի կենտրոնացում առկա չէ:

Իրավական միջավայր

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամի դեմ կամ Հիմնադրամի կողմից հարուցված դատական հայցեր չկան:

Հարկային միջավայր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային արժույթային և մաքսային օրենսդրությունը պարբերաբար տարբեր մեկնաբանությունների և փոփոխությունների առարկա է հանդիսանում: Հիմնադրամը գտնում է, որ համապատասխան պետական կարգավորող մարմինների կողմից մեկնաբանությունները կարող են ազդել Հիմնադրամի գործարքների և գործունեության վրա: Հարկային մարմինները կարող են ավելի խիստ դիրքորոշում ընդունել օրենսդրության մեկնաբանությունների և գնահատման գծով որի արդյունքում հնարավոր է, որ այն գործարքների և գործունեության հարկային հաշվառման նկատմամբ վերաբերմունքը փոխվի, որոնց նախկինում հարկային մարմինները չէին անդրադարձել: Որպես այդպիսին լրացուցիչ հարկերը տույժերը և տուգանքները կարող են հարկային մարմինների կողմից հաշվարկվել:

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրության՝ հարկային մարմնի կողմից հարկերի ստուգման համար հաշվետու տարվան նախորդող երեք տարիները բաց են:

Հիմնադրամը գտնում է որ, 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հիմնադրամը պատշաճ կերպով էր կատարում համապատասխան օրենքների մեկնաբանությունները և Հիմնադրամի հարկային արժույթային և մաքսային դրությունը կայուն է:

19. Կապակցված կողմերի բացահայտում

Հիմնադրամի հիմնադիր ՀՀ Կառավարությունից հաշվետու տարում ստացվել է դրամաշնորհ 68,160 հազար դրամ ընդհանուր արժեքով, 2015թ ստացվել է 67,115 հազար դրամ:

Հանգուցային կառավարչական անձնակազմը մեկն է՝ տնօրենը, որի աշխատավարձը 2016թ կազմել է 18,476 հազար դրամ, իսկ 2015թ կազմել է 12,657 հազար դրամ:

Տնօրեն
Ռ. Թովսյան

Գլխ. հաշվապահ
Ս. Ղուղոսյան

A handwritten signature in blue ink, corresponding to the name of the Chief Accountant mentioned in the text next to it.